

PhDr. Jan Paďourek
Policejní akademie České republiky v Praze
Oddělení mezinárodní spolupráce
Mgr. Josef Dubský
Policejní akademie České republiky v Praze
Fakulta bezpečnostního managementu
proděkan pro studium
Dr. Zdeněk Kovařík, CSc.
Policejní akademie České republiky v Praze
externí pracovník
doc. Ing. Jaromír Mlýnek, CSc.
Akadémia Policajného zboru v Bratislavě
Oddelenie vedy a vedeckých projektov

Výzkum názorů vysokoškolských studentů policejních akademií v Praze a v Bratislavě na rusko- ukrajinský konflikt a otázky související

Úvod

Ruská válka proti nezávislé Ukrajině ohromila svou razancí, rozsahem, agresivitou, ale především nepředvídatelným vývojem celý civilizovaný svět. Události zaznamenané po 24. únoru 2022 zásadním způsobem přepsaly bezpečnostní mapu světa s jistotou, že již svět nikdy nebude stejný jako dřív. I když se v podstatě jedná o další fázi ruské agrese proti bratrskému národu, započaté již v roce 2014 anexí Krymu a následným bezprecedentním ruským vměšováním na ukrajinském Donbase, zaskočila ruská válka všechny bez rozdílu. Civilizovaný svět bral jen malé ohledy na mnohé tendence, které tuto katastrofu předznamenávaly a věřil, že prezident Putin nepřikročí k tak rozsáhlé míře agrese. Opak se stal pravdou a my všichni dnes čelíme nevídané hrozbě a všichni neseme různý stupeň osobní nebo společenské oběti.

Tato studie je pokusem o sondu do myšlení lidí, kteří se věnují nebo se připravují na práci v nejrůznějších profesích spojených s národní bezpečností. Ve výzkumu byli osloveni vybraní respondenti dvou národních policejních akademií – Policejní akademie ČR v Praze a Akadémia Policajného zboru v Bratislavě. Autoři studie se zde zaměřili na zkoumání a interpretaci názorů těchto začínajících bezpečnostních expertů na oblasti spojené s jejich zájmem o mezinárodně politické otázky. Hlavní akcent je zde kladen na různé stránky ruské válečné agrese proti Ukrajině a jeho různým aspektům. Cílem anonymního empirického výzkumu realizovaného v květnu 2022 bylo nejenom zjistit jejich názory a hodnocení těchto kritických událostí, ale zároveň prozkoumat, zda se nějakým způsobem, případně v jakých konkrétních oblastech, liší český a slovenský pohled na tyto důležité otázky.

Již úvodem lze konstatovat, že jsou čeští i slovenští studenti bezpečnostních univerzit ve sledování a hodnocení těchto událostí nadstandardně zainteresováni. Lze rovněž prozradit, že i když anonymní empirický výzkum nezjistil opravdu zásadní názorové rozdíly v hodnocení událostí českými a slovenskými studenty, přeci jenom

v určitých konkrétních aspektech naznačil jisté rozdíly, které jsou v některých detailech až překvapivé. Jako příklad uveďme nižší zájem slovenských studentů o sledování válečného konfliktu na Ukrajině, než je tomu u českých studentů. Rozdíl může být způsoben tím, že na slovenské straně se empirického výzkumu zúčastnili výhradně policejní kadeti připravující se na odbornou praxi, přičemž na české straně byla oslovena skupina civilních studentů a studujících zaměstnanců bezpečnostních sborů.

Předložené výsledky a interpretace anonymního empirického výzkumu rozhodně nemají ambice sloužit jako reprezentativní výzkum veřejného mínění. Celkový počet respondentů byl na obou stranách jen 150 lidí, avšak jedná se o sondu do názorů velmi specifické a uzavřené skupiny připravovaných mladých bezpečnostních odborníků, kteří budou dříve nebo později spoluformovat národní českou a slovenskou bezpečnostní politiku.

Výzkumný problém

Ruská válka na Ukrajině nastolila řadu otázek, jak na tento konflikt pohlížet. V kontextu řečeného se nabízí i otázka, jak na danou situaci reagují mladí lidé. Za daného stavu se ukazuje jako potřebné pokusit se poodhalit názorové pohledy lidí na vzniklou situaci a přinést alespoň dílčí poznatky, založené na exaktním empirickém výzkumu. Náš empirický výzkum nabízí konkrétní názorový segment zástupců mladé generace – studentů policejních akademií v ČR a SR, včetně jeho národního srovnání. V této souvislosti jsme si položili otázku, zda názorový pohled vysokoškolských studentů bezpečnostních oborů z Policejní akademie ČR v Praze (PA ČR) se bude věcně významně odchylovat od názorů vysokoškolských studentů Akademie Policajného zboru v Bratislavě (APZ) na vybrané problémy mezinárodně politické situace a na jejich pohled do budoucnosti.

Objekt, předmět, cíl a úkoly empirického výzkumu

Objektem empirického výzkumu byl názorový pohled studentů národních policejních akademií na současnou mezinárodně politickou situaci ovlivněnou válečným konfliktem mezi Ruskem a Ukrajinou.

Předmětem empirického výzkumu byly názory výběrového souboru vysokoškolských studentů bezpečnostního zaměření z PA ČR v Praze a APZ v Bratislavě i na některé další vybrané mezinárodně politické otázky a vize těchto studentů do budoucnosti.

Cílem empirického výzkumu bylo exaktně poodhalit názorovou hladinu ve vztahu k vybraným mezinárodně politickým otázkám (s akcentem na ruskou válku proti Ukrajině) a vnímání budoucnosti u vysokoškolských studentů bezpečnostního zaměření z PA ČR v Praze a APZ v Bratislavě. Záměrem empirického výzkumu bylo na základě exaktní analýzy taktéž zjistit, zda na tyto problém studenti pohlížejí obdobně nebo věcně významně rozdílně.

Empirický výzkum se zaměřil na splnění **základních výzkumných úkolů**:

1. Prostřednictvím dotazníku zjistit názory výběrového souboru vysokoškolských studentů z PA ČR v Praze a APZ v Bratislavě na vybrané otázky mezinárodně politické situace a vnímání budoucnosti (s hlavním důrazem na ruskou válku proti Ukrajině).

2. Na základě analýzy dat kvantifikovat empirická zjištění a prostřednictvím vhodných nástrojů porovnat úroveň věcně významných rozdílů mezi názory výběrového souboru vysokoškolských studentů u obou typů vysokých škol (PA ČR v Praze, APZ v Bratislavě).

Výzkumný předpoklad

VP01: Mezi názory výběrového souboru vysokoškolských studentů z PA ČR v Praze a studentů APZ v Bratislavě na vybrané mezinárodně politické otázky a jejich vnímání budoucnosti nebude zjištěn akceptovatelný věcně významný rozdíl na úrovni blíže ke střednímu efektu (koeficient β a $\tau \geq 0,04$).

Složení výběrového souboru

Respondenti byli vybráni z řad vysokoškolských studentů PA ČR v Praze a APZ v Bratislavě. Výběr byl uskutečněn na základě dostupnosti.

Tabulka č. 1

Vysoká škola

		Četnost	Procenta	Procenta z platných	Kumulativní procenta
Platná	PA ČR v Praze	151	50,2	50,2	50,2
	APZ v Bratislavě	150	49,8	49,8	100,0
	Celkem	301	100,0	100,0	

Přístup k analýze dat

Výběrový soubor byl pořízen na základě dostupnosti, tudíž závěry nelze zobecňovat na základní soubor (budou mít platnost pouze pro daný výběrový soubor). Statistická významnost (p-value) tak pozbývá v tomto případě svůj hlavní význam, lze podle ní pouze odhadovat dostatečnost rozsahu výběrového souboru. Pro ověřování vztahů mezi proměnnými bude tudíž využito pojmu „ověřování výzkumných předpokladů“ (tento pojem není omezen podmínkami induktivní statistiky).

Mezi stále používanější neparametrické metody analýzy kategorizovaných i intervalových dat patří rozhodovací stromy, které patří do skupiny nejméně úspěšných metod v této kategorii. Rozhodovací stromy si našly pevné místo v rámci tzv. vytěžování analýzy dat či data miningu, kde lze požadované parametry v datech v mnoha případech zřejmě těžko hledat. Snad proto se někteří vyhranění odborníci ve statistice dívají na používání metod data miningu s jistou rezervou. Slouží pro analýzu velkých datových souborů, ale poradí si i se soubory malými.

Co je velmi důležité a je třeba to zdůraznit, že **zejména slouží k podpoře rozhodování**. Otázka na charakter datového souboru (základní či výběrový) tu postrádá smysl. Analyzují se dostupná data (datové sklady nebo jejich části) a závěry slouží pro přijetí zdůvodněného rozhodnutí. Rozhodovací stromy pro analýzu kategorizovaných proměnných se nazývají „klasifikační stromy“ a pro analýzu závislých intervalových proměnných „regresní stromy“. Jde o neparametrickou techniku, která nevyžaduje normální rozložení dat.

Použití rozhodovacích stromů má ještě další výhodu. Posiluje vizuální vnímání zjištěných odlišností a umožňuje velmi názorné posouzení rozdílů v procentuálním vyjádření odpovědí respondentů u jednotlivých kategorií odpovědí. To značně posiluje rychlé porozumění smyslu odhalených vazeb (asociací).

Jako **základní kritérium** pro ověřování výzkumných předpokladů u kategorizovaných proměnných lze zvolit **věcnou významnost reálného rozdílu na úrovni 10 %** mezi adekvátními řádkovými relativními četnostmi v rámci porovnávaných uzlů u klasifikačních stromů (stejně řádky u koncových uzlů klasifikačního stromu, které mají největší heuristický význam). Dlouhodobé zkušenosti z analýzy dat ukazují, že vymezené kritérium rozdílu na minimální úrovni 10 % relevantních řádkových četností představuje v podstatě tzv. malý věcně významný efekt (nikoli však efekt triviální).

Pokud je klasifikačním stromem nalezen relevantní statistický vztah (10 % rozdíl), pak je doplněn vypočítanou hodnotou adekvátního asymetrického koeficientu asociace. Pro výpočet těchto koeficientů byly upřednostněny míry asociace, které jsou založeny na modelech proporcionální redukce chyby (PRE). Tyto koeficienty jsou oproti jiným používaným mírám přesné a uživatelsky srozumitelné.

Míry PRE podávají odpověď na otázku, o kolik může být lepší odhad jedné proměnné (závislé), jestliže jsou známy hodnoty jiné proměnné (nezávislé). Jiný, více používaný způsob interpretace říká, kolik procent rozptylu v závislé proměnné vysvětluje vliv nezávislé proměnné. Odpověď je vždy vyjádřena jako proporce v rozsahu od nuly do jedné, či procento v rozsahu od 0 % do 100 %. K mírám PRE, o kterých pojednávají pod čarou uvedení autoři,¹ se řadí důležitá asymetrická míra, tzv. koeficient β , která sleduje vliv nominální proměnné na proměnnou ordinální. Autorem uvedené míry je dvojice českých statistiků Jana Řeháka a Blanky Řehákové. Jde o regresní koeficient ordinální statistické závislosti s přímou procentuální interpretací.²

S ohledem na typ analyzovaných dat, bude ve všech případech upřednostněna asymetrická míra – vliv nezávislé nominální proměnné na závislou ordinální proměnnou – koeficient β . Avšak pro kontrolu typu skutečného statistického vztahu bude uvedený koeficient doplněn o asymetrický koeficient Goodman-Kruskalovo tau (zjišťuje asymetrickou závislost u nominálních proměnných).

Výpočet koeficientu β je proveden v programu SPSS 13 s využitím utility, kterou firma SPSS CZ před lety pro PA ČR vytvořila na zakázku. Koeficient tau je vypočítán v programu StatXact V7.0, což je statistický softwarový balíček pro analýzu dat pomocí přesné statistiky. Vypočítává přesné hodnoty statistické významnosti a intervaly spolehlivosti pro kontingenční tabulky a neparametrické postupy. Pokud bude 95 % interval spolehlivosti odhadu koeficientu asociace obsahovat nulu nebo zápornou hodnotu, bude dosažený výsledek považován za věcně nevýznamný, i když dle

¹ Viz: VOGT, Paul W.; VOGT, Elaine R.; GARDNER, Dianne C.; HAEFFELE LYNNE, M. (2014) *Selecting the Right Analyses for Your Data*. New York: The Guilford Press, s. 292. ISBN 78-1-4625-1602-5.

² ŘEHÁK, Jan a Blanka ŘEHÁKOVÁ. *Analýza kategorizovaných dat v sociologii*. Praha: Academia, 1986, s. 252.

uvedeného základního kritéria bude nalezen 10 % rozdíl v relativních četnostech porovnávaných řádků u klasifikačních stromů.

Použití obou typů asymetrických koeficientů (β a tau) se ukazuje jako velmi žádoucí. V některých případech analýzy kategorizovaných proměnných se totiž ukazuje, že je obtížné určit, jaký typ statistického vztahu mezi kategorizovanými proměnnými vlastně existuje. Často se to stává u závislých ordinálních proměnných (což jsou naše otázky v dotazníku), kdy vlivem zejména nezávislé nominální proměnné, nedochází u závislé proměnné ke změně tvaru podmíněných rozložení nebo k posunutí na škále znaku.

De Vaus v tomto případě navrhuje poměrně jednoduchý postup, jak tento dominantní typ statistického vztahu odhalit.¹ Obecně platí, že jestliže mezi nezávislými nominálními a závislými ordinálními proměnnými je hodnota patřičného koeficientu nižší (nebo stejná) než hodnota koeficientu určeného pro nominální proměnné, (platí to i pro koeficient β), pak to pravděpodobně signalizuje nominální typ statistického vztahu, nikoliv typ předpokládaného ordinálního statistického vztahu. Právě tuto otázku nám pomůže vyřešit i uvedení koeficientu pro nominální proměnné (asymetrický koeficient Goodman-Kruskal tau).

Nyní několik slov k upřesnění pojmu – akceptovatelný věcně významný rozdíl mezi proměnnými. V praktické analýze, při hledání skutečně akceptovatelných efektů se stále více dostává do popředí tzv. analýza věcné významnosti (effect of size). K tomu Petr Soukup dodává: „Věcná významnost výsledku znamená, že naměřený rozdíl či zjištěná souvislost je důležitá pro vědecké poznání či praktické účely. Na rozdíl od statistické významnosti, která zjišťuje, zda nalezený výsledek je zobecnitelný (tj. zda není způsobený náhodou ovlivňující výběr jednotek či experimentálních podmínek), nám věcná významnost sděluje, zda o výsledku má vůbec smysl hovořit a zda má praktické důsledky (vč. důsledků pro vědu samotnou)“.²

„K tomu, abychom zjistili, zda je výsledek věcně významný, a pokud ano, pak nakolik, je třeba mít určité ukazatele, míry věcné významnosti.“³

Při aplikacích vždy vzniká otázka, jaká hodnota koeficientů je vysoká. Význam číselné hodnoty závisí na věcném významu proměnných a na modelu, který používáme. Jestliže očekáváme, že *A* je jedinou příčinou *B*, pak význam budou mít hodnoty vyšší než 0.6 nebo 0.7. Je-li *A* jednou z několika málo paralelních příčin heterogenity vzhledem k *B*, pak koeficienty 0.3, 0.5 budou vysoké. Je-li však *A* jednou z mnoha drobných příčin, pak i koeficient 0.1 či 0.05 je interpretovatelný. Toto pojetí je vymezeno oběma uvedenými českými statistiky.

V odborné literatuře je již delší dobu přijata konvence, že hodnoty koeficientů asociace (PRE) jsou chápány jako akceptovatelné na úrovni tří věcně významných efektů asociace. Roger E. Kirk ve své monografii vymezil tyto uvedené bodové odhady

¹ de VAUS, David. (2002), A. Surveys in Social Research. Allen & Unwin. Crows Nest NSW 2065. Fifth Edition 2002. p. 260-262. ISBN 1 86508 611 8.

² SOUKUP, Petr. Věcná významnost výsledků a její možnosti měření. Data a výzkum – SDA Info, roč. 7, č. 2, s. 128. ISSN 1802-8152. V této souvislosti dodává: Samozřejmě nezpochybňuji okřídlený výrok: „*I nula je ve vědě výsledek.*“

³ Viz: SOUKUP, Petr. Věcná významnost výsledků a její možnosti měření. Data a výzkum – SDA Info. 2013, roč. 7, č. 2, s. 127. ISSN 1802-8152.

akceptovatelného věcně významného efektu vysvětlujícího rozptyl ω^2 následovně 0,01 – malý efekt; 0,059 – střední efekt; 0,138 – velký efekt).¹

Tabulka č. 2

Tabulka věcné významnosti ω^2

$\omega^2 = .010$ is a small association.
$\omega^2 = .059$ is a medium association.
$\omega^2 = .138$ or larger is a large association.

Svémi hodnotami 0,01 (malý efekt); 0,06 (střední efekt) a 0,14 (velký efekt) se nabízí určité srovnávací hranice i pro výše uvedené koeficienty asymetrické asociace PRE, které budou použity v naší analýze s ohledem na typ porovnávaných dat.

Nyní je třeba se zamyslet nad modelovou situací, v níž budou posuzovány akceptovatelné věcně významné efekty. Při posuzování vlivu výběrového souboru vysokoškolských studentů z PA ČR v Praze a APZ v Bratislavě na zjišťované otázky mezinárodně politické situace je zřejmé, že jde pouze o jeden konkrétní vliv v celém mnohorozměrném sociálním poli. I když se vezme v úvahu, že typ vysoké školy je pouze jedním z mnoha působících faktorů, jeho důležitost nelze podceňovat.

Výsledky ověřování výzkumného předpokladu

Při ověřování výzkumného předpokladu nás zajímá vliv vysoké školy výběrového souboru studentů (PA ČR v Praze a APZ v Bratislavě) na sedmáct ordinálních proměnných, vyjadřujících názory studentů na vybrané mezinárodně politické otázky a na to, jakým způsobem pohlíží do budoucnosti.

Předběžná analýza dat ukázala, že vliv výběrového souborů studentů dvou vysokých škol (PA ČR v Praze, APZ v Bratislavě) na jejich odpovědi na vybrané mezinárodně politické otázky, přinesl stejné hodnoty u obou asymetrických koeficientů – u koeficientu β i u koeficientu Goodman-Kruskalovo tau. V souladu s výše uvedeným stanoviskem De Vause lze tudíž konstatovat, že oproti očekávanému ordinálnímu statistickému vztahu je skutečný vztah mezi proměnnými typu nominálního statistického vztahu. Z uvedeného je zřejmé, že ordinálně laděné proměnné tak postrádají svůj smysl a ve skutečnosti její kategorie vystupují jako kategorie typu nominálního.

¹ KIRK, Roger E. (2008) *Statistics: an Introduction*. Fift Edition. Belmont, CA: Thomson Wadsworth, s. 419. ISBN 978-0-534-56478-0. Koeficient ω^2 , jako ukazatel relativní věcné významnosti nezávislé na různých rozsazích výběrů (N), má také zásadní význam pro srovnávání výsledků z různých výzkumných studií. Tedy také tam, kde jde o syntézu řady výsledků z mnoha výzkumů, článků atp., v tzv. meta-analytických studiích. Tam není možné jen konstatovat statistickou významnost anebo nevýznamnost, nebo porovnávat hodnoty t-testů aj. právě pro neporovnatelnost různých výzkumů s různými rozsahy výběrů N.

Shrnutí základních zjištění a interpretace výsledků

1. Zájem o mezinárodní dění a zdroje informací

Většina studentů (81 %) se zajímá o mezinárodní dění Z uvedeného klasifikačního stromu je zřejmé, že studenti PA ČR v Praze deklarují vyšší míru zájmu o mezinárodním dění, oproti studentům APZ v Bratislavě (89 % : 73 %).

Nejčastěji uváděným zdrojem informací je tisk a televize (72 %). Tato média častěji uváděli studenti PA ČR v Praze než studenti APZ v Bratislavě (79 % : 65 %). Silně zastoupeným zdrojem byly pro studenty také sociální sítě (Twitter, Facebook, Instagram atd.) 76 % a dále jiné zdroje 47 %.

Tabulky č. 3–7 (proměnné P01, P02a, P02b, P02c, P03)

P01 – Zajímáte se o mezinárodní dění?

Zajímáte se o mezinárodní dění?			PA ČR v Praze - ČR			APZ v Bratislavě - SR		
Node 0			Node 1			Node 2		
Category	%	n	Category	%	n	Category	%	n
Rozhodně ano	22,26	67	Rozhodně ano	31,13	47	Rozhodně ano	13,33	20
Ano	34,55	104	Ano	37,09	56	Ano	32,00	48
Spiše ano	24,25	73	Spiše ano	20,53	31	Spiše ano	28,00	42
Spiše ne	12,96	39	Spiše ne	9,93	15	Spiše ne	16,00	24
Ne	5,32	16	Ne	1,32	2	Ne	9,33	14
Rozhodně ne	0,66	2	Rozhodně ne	0,00	0	Rozhodně ne	1,33	2
Total	(100,00)	301	Total	(50,17)	151	Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,0000, Chi-square=25,7904, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,087 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,031; 0,144).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,087 s intervalem spolehlivosti (0,031;0,144) – středně silná asociace.

P02a – Odkud obvykle čerpáte informace? - z běžně dostupných medií (tisk, televize)

Odkud obvykle čerpáte informace? - z běžně dostupných medií (tisk, televize)			PA ČR v Praze - ČR			APZ v Bratislavě - SR		
Node 0			Node 1			Node 2		
Category	%	n	Category	%	n	Category	%	n
Rozhodně ano	18,60	56	Rozhodně ano	23,84	36	Rozhodně ano	13,33	20
Ano	30,56	92	Ano	36,42	55	Ano	24,67	37
Spiše ano	22,92	69	Spiše ano	19,21	29	Spiše ano	26,67	40
Spiše ne	13,29	40	Spiše ne	13,25	20	Spiše ne	13,33	20
Ne	11,63	35	Ne	6,62	10	Ne	16,67	25
Rozhodně ne	2,99	9	Rozhodně ne	0,66	1	Rozhodně ne	5,33	8
Total	(100,00)	301	Total	(50,17)	151	Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,0000, Chi-square=18,5158, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,072 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,018; 0,127).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,07215 s intervalem spolehlivosti (0,018;0,127) – středně silná asociace.

P02b – Ze sociálních sítí (Twitter, Facebook, Instagram atd.)

Odkud obvykle čerpáte informace?
- ze sociálních sítí (Twitter, Facebook, Instagram atd.)

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	26,58	80
■ Ano	32,56	98
■ Spíše ano	16,94	51
■ Spíše ne	9,97	30
■ Ne	10,30	31
■ Rozhodně ne	3,65	11
Total	(100,00)	301

PA ČR v Praze - ČR

Node 1		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	25,83	39
■ Ano	29,80	45
■ Spíše ano	16,56	25
■ Spíše ne	9,27	14
■ Ne	13,91	21
■ Rozhodně ne	4,64	7
Total	(50,17)	151

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	27,33	41
■ Ano	35,33	53
■ Spíše ano	17,33	26
■ Spíše ne	10,67	16
■ Ne	6,67	10
■ Rozhodně ne	2,67	4
Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0.0933. Chi-square=2.8172. df=1

Hodnota koeficientu β je 0,019 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,011; 0,048).

Goodman-Kruskal tau (C/R) je 0,019 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,048) – zanedbatelná asociace.

P02c – Z jiných zdrojů

Odkud obvykle čerpáte informace?
- z jiných zdrojů

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	7,64	23
■ Ano	18,94	57
■ Spíše ano	20,27	61
■ Spíše ne	14,95	45
■ Ne	29,57	89
■ Rozhodně ne	8,64	26
Total	(100,00)	301

PA ČR v Praze - ČR

Node 1		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	10,60	16
■ Ano	16,56	25
■ Spíše ano	19,87	30
■ Spíše ne	14,57	22
■ Ne	31,13	47
■ Rozhodně ne	7,28	11
Total	(50,17)	151

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	4,67	7
■ Ano	21,33	32
■ Spíše ano	20,67	31
■ Spíše ne	15,33	23
■ Ne	28,00	42
■ Rozhodně ne	10,00	15
Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,5664, Chi-square=0,3288, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,018 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,011; 0,046).

Goodman-Kruskal tau (C/R) = 0,018 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,046) – zanedbatelná asociace.

Velmi vysoký zájem o mezinárodní dění (souhrnně 81 %) odráží skutečnost, že respondenti z obou univerzit jsou svými zájmy a často i profesním zaměřením silně motivováni sledovat mezinárodní politiku s důrazem na bezpečnostní politiku i na nejrůznější politické a bezpečnostní otázky doma i ve světě. Aktuální trendy vývoje na mezinárodní scéně se zákonitě promítají nejen do charakteru a obsahu jejich studia, ale i do konkrétních úkolů, které řeší buď přímo při studiu (studenti prezenčního studia) nebo často i v rámci jejich pracovní činnosti (studenti distančního studia). Byl však zaznamenán určitý nepoměr v zájmu o mezinárodní dění mezi českými a slovenskými respondenty (89 % : 73 %) – **středně silný věcně významný efekt.**

Rozdíl je vysvětlitelný i tím, že APZ v Bratislavě zastupovali výhradně kadeti, kteří se v době vyplňování dotazníku připravovali na odbornou praxi. V tu dobu výuka u slovenských civilních studentů byla vedena ještě distanční formou z důvodu protipandemických opatření. Tito studenti se tedy nemohli zúčastnit empirického výzkumu, na rozdíl od civilních studentů v PA ČR v Praze.

Překvapivé jsou některé výsledky zjištěné o zdrojích, z kterých respondenti své poznatky čerpají. Výrazná většina českých a slovenských respondentů totiž uvedla jako zdroj informací tisk a televizi (celkově 72 %; ČR 79 % : SR 65 %) – **středně silný věcně významný efekt**. Téměř 79 % českých respondentů označila za zdroj informací tisk a TV, což je velmi nečekaně vysoká hodnota. Tento fakt je v protikladu s dlouhodobými mezinárodními trendy, neboť mladí lidé ve vyspělých zemích stále méně vnímají tisk a TV jako zdroj informací a sledování těchto zdrojů již téměř opustili ve prospěch modernějších digitálních médií (především nejrůznějších typů sociálních sítí). Např. podle zjištění společnosti Deloitte z roku 2021 dnes na Západě používá tyto tradiční informační zdroje (tisk, TV) jen 39% lidí v generaci 18–24 let,¹ v tzv. Gen Z, což je oproti hodnotám naměřeným v našem výzkumu velmi vysoký rozdíl (39 % : 72 %). Zjištěná česko-slovenská hodnota se v šetření Deloitte přibližuje spíše západní generaci lidí ve věku 45–54 let, tzv. Gen X, (77 %).² Využívání dalších zdrojů, tj. především elektronických sociálních sítí, pak víceméně koresponduje s mezinárodními trendy. Lze konstatovat, že respondenti empirického výzkumu používají v obou zemích jako zdroj informací z oblasti mezinárodního dění vedle tisku a TV ve velké míře i sociální sítě (73 : 79), především Twitter, Facebook, Instagram atd. Jde v tomto případě o **zanedbatelný věcně významný efekt**. Jiné zdroje informací o mezinárodním dění označilo 47 % česko-slovenských respondentů.

¹ DELOITTE studie (2021) Digital Consumer Trends 2021. Are younger generations moving away from traditional news sources? Dostupné z <https://www2.deloitte.com/se/sv/pages/technology-media-and-telecommunications/topics/digital-consumer-trends/are-younger-generations-moving-away-from-traditional-news-sources.html> [online, cit. 2022-06-12].

² DELOITTE studie (2021) Digital Consumer Trends 2021. Are younger generations moving away from traditional news sources? Dostupné z <https://www2.deloitte.com/se/sv/pages/technology-media-and-telecommunications/topics/digital-consumer-trends/are-younger-generations-moving-away-from-traditional-news-sources.html> [online, cit. 2022-06-12].

2. Sledovanost válečného konfliktu, ve kterém 24. února 2022 Rusko napadlo suverénní stát Ukrajinu.

Většina studentů sleduje aktuální situaci válečného konfliktu Ruské federace proti Ukrajině (85 %). Větší sledovanost deklarují studenti PA ČR v Praze oproti studentům APZ v Bratislavě (94 % : 77 %).

Tabulka č. 8

P03 – Sledujete aktuální situaci ve východní Evropě v kontextu války Ruské federace proti Ukrajině?

Sledujete aktuální situaci ve východní Evropě
v kontextu války Ruské federace proti Ukrajině?

Node 0			
Category	%	n	
■ Rozhodně ano	33,89	102	
■ Ano	29,57	89	
■ Spíše ano	21,93	66	
■ Spíše ne	7,64	23	
■ Ne	6,64	20	
■ Rozhodně ne	0,33	1	
Total	(100,00)	301	

PA ČR v Praze - ČR			
Category	%	n	
■ Rozhodně ano	48,34	73	
■ Ano	29,80	45	
■ Spíše ano	15,89	24	
■ Spíše ne	2,65	4	
■ Ne	3,31	5	
■ Rozhodně ne	0,00	0	
Total	(50,17)	151	

APZ v Bratislavě - SR			
Category	%	n	
■ Rozhodně ano	19,33	29	
■ Ano	29,33	44	
■ Spíše ano	28,00	42	
■ Spíše ne	12,67	19	
■ Ne	10,00	15	
■ Rozhodně ne	0,67	1	
Total	(49,83)	150	

Adj. P-value=0,0000, Chi-square=38,7271, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,132 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,06; 0,204).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,132 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,060; 0,204).

Jde spíše o velký věcně významný efekt).

Ruská válka proti Ukrajině je velmi nadstandardně sledována studenty obou univerzit (86 %), i když je celkem překvapující, že podstatně vyšší procento zájmu o tuto událost vykazují studenti pražské Policejní akademie (94 %), oproti studentům bratislavské Akademie Policejního sboru (77 %).¹ Geografická blízkost Slovenska válečnému konfliktu na Ukrajině (Slovensko se v podstatě nachází v bodě dotyku) by spíše naznačovala, že zjištěný výsledek musí být opačný. Lze konstatovat, že vládní politika ČR a SR vůči Ukrajině je víceméně shodná, neboť obě vlády poskytují Ukrajině napadené Ruskem významnou pomoc. I když důvodem rozdílné míry sledovanosti války na Ukrajině na univerzitách v Praze a v Bratislavě může být opět způsobena částečně odlišným mixem studentů obou univerzit, je v obou zemích patrný ještě rozdílný akcent a dopad veřejných vystoupení opozice k otázkám války. Lze říci, že na Slovensku, na rozdíl od ČR, mají na tvorbu veřejného mínění větší vliv i názory šířené současnou slovenskou opozicí. Pokud v Praze zatím určuje obecný narativ veřejné diskuse o válce na Ukrajině vláda a opozice je spíše v pozadí (např. parlamentní opoziční strana SPD), potom na Slovensku jsou některé narativy šířené

¹ V kontextu sledované události jsou zajímavé některé výsledky výzkumu veřejného mínění o válce na Ukrajině (v ruských podmínkách „zvláštní vojenská operace“) realizované Levada – Centrem v Ruské federaci. Z jejich výzkumu z poloviny května 2022 vyplynulo, že vývoj této události pravidelně sleduje jen 59 % respondentů – občanů RF, z toho pouze 26 % velmi pozorně a 33 % spíše pozorně. Dostupné z <https://www.levada.ru/en/2022/05/18/the-conflict-with-ukraine-and-responsibility-for-the-deaths-of-civilians/> [online, cit. 2022-06-12].

z opozičních lavic (např. lídrem opozičního Směru-SD Robertem Ficem) přijímány a vnímány určitou částí populace s podstatně větším dopadem na tvorbu slovenského veřejného mínění. Tyto trendy mají dopad i na formování názorů i u části studentů oslovených v našem empirickém výzkumu.

3. Odpovědnost za vznik válečného konfliktu

Odpovědnost za vznik válečného konfliktu na Ukrajině vztahují respondenti především k osobě prezidenta Ruské federace Vladimíra Putina (91 %) a Ruské federaci (60 %). 18 % studentů, si myslí, že to je prezident Joe Biden a americká vláda. 15 % si myslí, že to je Ukrajina a 14 % označilo Západ v čele s USA (členské státy NATO a jejich spojenci – Austrálie, Japonsko atd.) jako odpovědný za vznik válečného konfliktu.

Tabulky č. 9–13 (proměnné P04a,P04b,P04c,P04d,P04e)

P04a – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? - Prezident Ruské federace Vladimír Putin

Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný?
- Prezident Ruské federace Vladimír Putin

Node 0		
Category	%	n
Rozhodně ano	41,00	123
Ano	33,67	101
Spiše ano	16,00	48
Spiše ne	4,67	14
Ne	3,00	9
Rozhodně ne	1,67	5
Total	(100,00)	300

PA ČR v Praze - ČR

Node 1		
Category	%	n
Rozhodně ano	55,63	84
Ano	33,11	50
Spiše ano	9,27	14
Spiše ne	1,32	2
Ne	0,00	0
Rozhodně ne	0,66	1
Total	(50,33)	151

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
Rozhodně ano	26,17	39
Ano	34,23	51
Spiše ano	22,82	34
Spiše ne	8,05	12
Ne	6,04	9
Rozhodně ne	2,68	4
Total	(49,67)	149

Adj. P-value=0,0000, Chi-square=44,3326, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,142 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,073; 0,212).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,142 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,073; 0,212).

Jde o velký věcně významný efekt.

P04b – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? - Ruská federace jako taková

Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný?
- Ruská federace jako taková

Node 0		
Category	%	n
Rozhodně ano	5,00	15
Ano	23,33	70
Spiše ano	35,67	107
Spiše ne	18,33	55
Ne	12,33	37
Rozhodně ne	5,33	16
Total	(100,00)	300

PA ČR v Praze - ČR

Node 1		
Category	%	n
Rozhodně ano	5,96	9
Ano	20,53	31
Spiše ano	39,74	60
Spiše ne	17,22	26
Ne	13,91	21
Rozhodně ne	2,65	4
Total	(50,33)	151

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
Rozhodně ano	4,03	6
Ano	26,17	39
Spiše ano	31,54	47
Spiše ne	19,46	29
Ne	10,74	16
Rozhodně ne	8,05	12
Total	(49,67)	149

Adj. P-value=0,4680, Chi-square=0,5267, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,026 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,008; 0,061).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,026 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,061).

Zanedbatelný věcně významný efekt.

P04c – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? - Ukrajina jako taková

Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný?
- Ukrajina jako taková

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	0,67	2
■ Ano	3,01	9
■ Spiše ano	11,37	34
■ Spiše ne	18,06	54
■ Ne	39,46	118
■ Rozhodně ne	27,42	82
Total	(100,00)	299

PA ČR v Praze - ČR

Node 1		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	0,66	1
■ Ano	1,99	3
■ Spiše ano	6,62	10
■ Spiše ne	13,91	21
■ Ne	38,41	58
■ Rozhodně ne	38,41	58
Total	(50,50)	151

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	0,68	1
■ Ano	4,05	6
■ Spiše ano	16,22	24
■ Spiše ne	22,30	33
■ Ne	40,54	60
■ Rozhodně ne	16,22	24
Total	(49,50)	148

Adj. P-value=0,0000, Chi-square=19,8191, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,079 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,02; 0,138).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,079 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,02; 0,138) – střední věcně významný efekt.

P04d – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? - Prezident Joe Biden a americká vláda

Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný?
- Prezident Joe Biden a americká vláda

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	0,67	2
■ Ano	5,33	16
■ Spiše ano	12,33	37
■ Spiše ne	19,67	59
■ Ne	32,00	96
■ Rozhodně ne	30,00	90
Total	(100,00)	300

PA CR v Praze - CR

Node 1		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	0,00	0
■ Ano	1,99	3
■ Spiše ano	6,62	10
■ Spiše ne	16,56	25
■ Ne	34,44	52
■ Rozhodně ne	40,40	61
Total	(50,33)	151

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	1,34	2
■ Ano	8,72	13
■ Spiše ano	18,12	27
■ Spiše ne	22,82	34
■ Ne	29,53	44
■ Rozhodně ne	19,46	29
Total	(49,67)	149

Adj. P-value=0,0000, Chi-square=30,7074, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,098 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,036; 0,161).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,098 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,036; 0,161) - střední věcně významný efekt.

P04e – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? - Západ v čele s USA (členské státy NATO a jejich spojenci – Austrálie, Japonsko atd.)

Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný?

- Západ v čele s USA (členské státy NATO a jejich spojenci - Austrálie, Japonsko atd.)

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	0,67	2
■ Ano	2,67	8
■ Spíše ano	11,00	33
■ Spíše ne	16,67	50
■ Ne	35,33	106
■ Rozhodně ne	33,67	101
Total	(100,00)	300

Node 1 PA ČR v Praze - ČR		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	0,00	0
■ Ano	1,32	2
■ Spíše ano	7,28	11
■ Spíše ne	13,25	20
■ Ne	37,09	56
■ Rozhodně ne	41,06	62
Total	(50,33)	151

Node 2 APZ v Bratislavě - SR		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	1,34	2
■ Ano	4,03	6
■ Spíše ano	14,77	22
■ Spíše ne	20,13	30
■ Ne	33,56	50
■ Rozhodně ne	26,17	39
Total	(49,67)	149

Adj. P-value=0,0001, Chi-square=15,3408, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,051 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,004; 0,097).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,051 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,004; 0,097) - střední věcně významný efekt.

Naprostá většina respondentů (91 %) označila **ruského prezidenta Putina** za hlavního viníka válečného konfliktu na Ukrajině. Mezi českými a slovenskými respondenty však i v této otázce panují některé názorové rozdíly. Putina jako strůjce války hodnotí 91 % českých a „pouze“ 82 % slovenských respondentů. V kategorii rozhodně ano je však rozdíl ještě zřetelnější (56 % : 26 %). Jde o velký věcně významný efekt. Větší shoda je patrná v otázce, zda je **RF jako taková** odpovědná za vznik války. Celkový výsledek je kladně vyjádřený 65% respondentů, přičemž poměr ČR : SR je 66 % : 61 %. Zde je věcně významný efekt zanedbatelný. **Ukrajinu** odpovědnou za vznik války viní celkově 15% respondentů (je zde opět názorový rozdíl mezi českými a slovenskými respondenty (10 % : 21 %). V tomto případě se jedná o **střední věcně významný efekt**.

Překvapivě nemalý počet slovenských respondentů spatřuje i amerického **prezidenta Bidena** strůjcem války (27 %), přičemž v ČR má stejný názor pouze 9 % dotazovaných. Jde o střední věcně významný efekt. Celkový výsledek zjištěný v obou zemích je relativně vysoký (18 %). **Západ v čele s USA** (NATO a jeho spojenci) je podle respondentů ze 14 % odpovědný a rozpoutání války na Ukrajině. Hodnocení českých a slovenských studentů je zde také relativně velmi rozdílné (9 % : 20 %). Jedná se o **střední věcně významný efekt**.

Obecně lze konstatovat, že válka na Ukrajině v ČR posílila prozápadní občanské tendence, což se např. odrazilo ve vyjádření historicky nejvyšší podpory českému členství v NATO (78 %).¹ V ČR je ve veřejné diskusi patrný spíše prozápadní narativ

¹ STEM studie (2022), ANALYTICKÁ ZPRÁVA PRO VEŘEJNOST Z VÝZKUMU STEM TRENDY 3/2022, VYDÁNO DNE 19. 4. 2022. Ruská agrese proti Ukrajině: Analýza nálad české veřejnosti. Dostupné z <https://www.stem.cz/wp->

primárně akcentovaný českou vládou. Naopak je zde zřetelná určitá míra absence, resp. neschopnosti české politické opozice prosadit opačný trend. Situace na Slovensku je v některých oblastech jiná. Slovenská opozice je ve srovnání s českou opozicí v medializaci svých politických a ideologických cílů úspěšnější, což v nedávné době vyvrcholilo např. parlamentním sporem o schválení dohody o obranné spolupráci s USA.

Vládní návrh dohody byl sice přijat, avšak slovenským opozičním silám, v čele s Ficovým Smerem-SD, se úspěšně podařilo v mediálním prostoru akcentovat protiamerický narativ. Situace v ČR a SR je také odlišná poněkud jinými zkušenostmi ze vztahů obou zemí ve spolupráci s Ruskem. ČR již rok před válkou na Ukrajině měla s Ruskem zcela zamrzlé vztahy kvůli teroristickému útoku ruských zpravodajských složek (resp. ruského státu) proti ČR ve Vrbětčích. Podobné těžkosti SR neřešila, a tak se i postoje obyvatelstva obou zemí odlišovaly již před vypuknutím války na Ukrajině. Zmíněné tendence se pochopitelně přímo i nepřímo odrážejí i ve formování postojů a názorů mladé inteligence a mají na jeho tvorbu příslušný vliv. Lze však konstatovat, že i při zohlednění některých názorových výkyvů u českých a slovenských respondentů potvrdil náš empirický výzkum prozápadní a proukrajinský postoj většiny dotazovaných v ČR i SR.

4. Diplomatické řešení války Ruské federace proti Ukrajině

Diplomatické řešení válečného konfliktu předpokládá 64 % respondentů, naopak 36 % není o diplomatickém řešení přesvědčeno.

Tabulka č. 14 (proměnná P05)

P05 – Má válka Ruské federace proti Ukrajině nějaké diplomatické řešení?

Má válka Ruské federace proti Ukrajině nějaké diplomatické řešení?				PA ČR v Praze - ČR				APZ v Bratislavě - SR			
Node 0				Node 1				Node 2			
Category	%	n		Category	%	n		Category	%	n	
■ Rozhodně ano	15,28	46		■ Rozhodně ano	16,56	25		■ Rozhodně ano	14,00	21	
■ Ano	20,60	62		■ Ano	20,53	31		■ Ano	20,67	31	
■ Spíše ano	28,24	85		■ Spíše ano	25,83	39		■ Spíše ano	30,67	46	
■ Spíše ne	19,27	58		■ Spíše ne	19,21	29		■ Spíše ne	19,33	29	
■ Ne	12,62	38		■ Ne	15,89	24		■ Ne	9,33	14	
■ Rozhodně ne	3,99	12		■ Rozhodně ne	1,99	3		■ Rozhodně ne	6,00	9	
Total	(100,00)	301		Total	(50,17)	151		Total	(49,83)	150	

Adj. P-value=0,7987, Chi-square=0,0651, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,022 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,01; 0,053).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,022 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,053).

Zanedbatelný věcně významný efekt.

Téměř shodný pohled na možnost diplomatického urovnání rusko – ukrajinského konfliktu v neprospěch pokračování válečných operací vyjadřují respondenti obou univerzit, PA ČR a APZ (64 % : 66 %). Jde o zanedbatelný věcně významný efekt.

content/uploads/2022/04/STEM_Ruska_agrese_proti_Ukrajine_analyza_nalad_ceske_verejnosti_VER.pdf [online, cit. 2022-06-12].

Děje se tak navzdory tomu, že v této otázce rusko – ukrajinská diplomatická jednání zatím spíše selhala a v současné době se nejeví ani žádná nová konkrétní možnost společného jednání obou stran za jednacím stolem. Diplomatickou iniciativu však vykazují i mnohé jiné státy (především ty s velmocenským postavením) nebo mezinárodní instituce typu EU nebo NATO. Souhrnně lze ale konstatovat, že i když nadpoloviční většina obou skupin respondentů vyjádřila víru v diplomatické jednání (64 %); má zde i negativní pohled na tuto otázku poměrně vysokou hodnotu (36 %). To víceméně odráží aktuální neúspěšný stav všech diplomatických jednání ve vztahu k této válce.

5. Obava z globálního válečného konfliktu

O možnosti globálního válečného konfliktu uvažuje 81 % studentů. O tom, že tato situace nenastane je přesvědčeno 19 % respondentů.

Tabulka č. 15 (proměnná P06)

P06 – Může aktuální válka Ruské federace proti Ukrajině přerůst v globální válečný konflikt?

Může aktuální válka Ruské federace proti Ukrajině přerůst v globální válečný konflikt?

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	20,60	62
■ Ano	35,22	106
■ Spíše ano	25,25	76
■ Spíše ne	11,96	36
■ Ne	5,65	17
■ Rozhodně ne	1,33	4
Total	(100,00)	301

Node 1		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	16,56	25
■ Ano	39,74	60
■ Spíše ano	24,50	37
■ Spíše ne	11,26	17
■ Ne	7,28	11
■ Rozhodně ne	0,66	1
Total	(50,17)	151

Node 2		
Category	%	n
■ Rozhodně ano	24,67	37
■ Ano	30,67	46
■ Spíše ano	26,00	39
■ Spíše ne	12,67	19
■ Ne	4,00	6
■ Rozhodně ne	2,00	3
Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,5426, Chi-square=0,3707, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,023 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,01; 0,056).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,022 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,056) - zanedbatelný věcně významný efekt.

Velkou míru pesimismu vyjadřují téměř shodně respondenti z obou univerzit k možnosti, že by současný válečný vývoj na Ukrajině mohl přerůst v globální válečný konflikt. Celkově tuto tendenci připouští 86 % dotazovaných, přičemž v PA ČR je to 82 % a v APZ dokonce 95 % respondentů. Jedná se o **zanedbatelný věcně významný efekt**. Jejich názory jsou výsledkem propagandistické kampaně, které je vedena především z Ruska. Ruská federace jako jaderná velmoc stále častěji hrozí použitím jaderných zbraní nejenom vůči Ukrajině, ale i proti Západu jako významnému zdroji dodávek zbraní a zbraňových systémů bránící se Ukrajině.

Tento prvek vzájemného odstrašování má svůj původ již v době vrcholící studené války, kdy proti sobě stály dva bipolárně rozdělené světy. Současná situace je však o to složitější, neboť Rusko, resp. prezident Putin již na počátku války s Ukrajinou nařídil koncem února 2022 vysokou bojovou pohotovost ruských jaderných sil a tento stav přetrvává dodnes. Názory zda, jakým způsobem a kde by mohlo Rusko použít jaderné zbraně se i na expertní značně liší. I když mezinárodní veřejnost stále věří, že je tento

akt jen prostředkem zastrahování s cílem donutit státy NATO opustit Ukrajinu, studenti obou univerzit reagující na tento stav vyjadřují ve shodě velké obavy z možného dalšího vývoje.

6. Šance Čínské lidové republiky profitovat ze současné krize ve východní Evropě

77 % respondentů se domnívá, že ze současné krize ve východní Evropě může profitovat jiná dosud přímo neangažovaná velmoc, jako je Čínská lidová republika. O tom jsou více přesvědčeni studenti PA ČR v Praze oproti studentům APZ v Bratislavě (87 % : 67 %).

Tabulka č. 16 (proměnná P07)

P07 – Domníváte se, že ze současné krize ve východní Evropě může profitovat jiná dosud přímo neangažovaná velmoc, jako je Čínská lidová republika?

Domníváte se, že ze současné krize ve východní Evropě může profitovat jiná dosud přímo neangažovaná velmoc,

jako je Čínská lidová republika?

Node 0			Node 1			Node 2		
Category	%	n	Category	%	n	Category	%	n
■ Rozhodně ano	15,61	47	■ Rozhodně ano	19,21	29	■ Rozhodně ano	12,00	18
■ Ano	32,56	98	■ Ano	38,41	58	■ Ano	26,67	40
■ Spíše ano	28,90	87	■ Spíše ano	29,14	44	■ Spíše ano	28,67	43
■ Spíše ne	13,95	42	■ Spíše ne	9,27	14	■ Spíše ne	18,67	28
■ Ne	6,64	20	■ Ne	3,31	5	■ Ne	10,00	15
■ Rozhodně ne	2,33	7	■ Rozhodně ne	0,66	1	■ Rozhodně ne	4,00	6
Total	(100,00)	301	Total	(50,17)	151	Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,0000, Chi-square=18,2212, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,064 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,012; 0,116).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,064 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,012; 0,116).

Střední věcně významný efekt.

Oslovení studenti obou univerzit spatřují jako velmi reálnou možnost, že by Čína mohla finálně profitovat z rusko – ukrajinského konfliktu, resp. z konfliktu Ruska s euroatlantickým hodnotovým světem. Celkově je o tom přesvědčeno 77 % respondentů. Je zde však patrný jistý rozdíl ve vnímání tohoto vývoje. V Praze připouští tuto možnost téměř 87 % studentů a v Bratislavě „jen“ 67 %. V tomto případě jde o **střední věcně významný efekt**. Poněkud rozdílný pohled je na tuto otázku opět vysvětlitelný jistými odlišnostmi vztahů obou států vůči Číně. Pohled z Prahy lze označit za více kontroverzní. Je způsobený jednak historickými veletochi českých vedoucích činitelů ve vztahu k Číně (kritický vztah V. Havla ke komunistické Číně a preferování úzkých vazeb s dalajlámou vs. pročínská politika M. Zemana a odmítání jakéhokoliv kontaktu s tibetským duchovním vůdcem). ČR také na rozdíl od SR více označuje Čínu za bezpečnostní hrozbu, a to z mnoha hledisek (např. v oblasti kybernetické bezpečnosti, průmyslové i politické špionáže, což mělo za následek např. vyřazení Číny společně s Ruskem z chystaných tendrů na rozšíření české jaderné

energetiky). Národní zahraniční a bezpečnostní politika obou zemí zde má svůj přímý vliv i na vnímání zkoumané otázky respondenty obou univerzit.

7. **Hodnocení budoucího osobního a společenského vývoje**

*V hodnocení osobní budoucnosti u respondentů výrazně převládá optimismus (v 89 %). V tomto pohledu jsou více optimističtí studenti APZ v Bratislavě oproti studentům PA ČR v Praze (93 % : 85 %). Pokud jde o hodnocení budoucnosti společnosti, ve které respondent žije, také převládá optimismus, i když ne tak výrazný (64 %). Studenti APZ v Bratislavě i v tomto případě vykazují vyšší míru optimismu (72% : 52%). **Výrazný pokles optimismu se projevuje i při hodnocení budoucnosti Evropy (55%) a lidstva (34%). I v těchto případech jsou studenti APZ v Bratislavě výrazně optimističtější (Evropa 65 %:45 %, Lidstvo 45 %:25 %).***

V kontextu hodnocení budoucího a společenského vývoje je možné uvést výsledky výzkumu veřejného mínění STEM, ve kterém se obyvatelé ČR vyjadřovali k otázkám Ruské agrese na Ukrajině.

Analýza ústavu STEM se soustředila na klíčové důsledky ruské agrese na Ukrajině a jejich vnímání českou veřejností. Konflikt na Ukrajině přinesl zásadní změny v českém veřejném mínění, které se vztahují jak k postavení Ukrajiny a Ruska na mezinárodní scéně, tak k vnitřní dynamice spolupráce v rámci EU. Naléhavé otázky vyvolává situace lidí prchajících před válkou, kterých Česká republika přijala bezmála 360 tisíc. V neposlední řadě má konflikt významné dopady na oblast celosvětové energetiky a zdůrazňuje další, často dlouhodobé systémové problémy České republiky, jako je zdražování nebo obavy obyvatel ze snížení životní úrovně. Válka na Ukrajině také způsobila významné pohyby a změny na české dezinformační scéně.

Ruská invaze na Ukrajinu do české společnosti přinesla bezprecedentní pocit ohrožení – pouze 9 % obyvatel má dnes za to, že ve Střední Evropě nehrozí žádný konflikt. V očích tří čtvrtin obyvatel je Rusko jednoznačným viníkem války na Ukrajině a hodnocení Ruska je tak v očích veřejnosti rekordně nepříznivé. Naopak podíl obyvatel se silně pozitivním vztahem k Rusku, kteří by rádi, aby ČR směřovala na Východ, je relativně nízký – 4 %.¹

Převládající spíše pesimistické nálady české veřejnosti mohou být do jisté míry ovlivněny medií, ale i vyjádřeními některých politiků akcentovaným narativem, že „Česká republika je ve válce“. Dalším zdrojem těchto obav je i strach z budoucích ekonomických dopadů na ČR a její obyvatele.

¹ Citovaný výzkum neziskového ústavu STEM (www.stem.cz) byl proveden na reprezentativním souboru obyvatel České republiky starších 18 let ve dnech 24. března až 6. dubna 2022. Respondenti byli vybráni metodou kvótního výběru. Na otázky odpověděl soubor 1171 respondentů v kombinaci online a osobního dotazování (CAWI+CAPI).

Tabulky č. 17–20 (proměnné P08a, P08b, P08c, P08d)

P08a – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o Vás a Vaše blízké?

Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti,
pokud jde o Vás a Vaše blízké?

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	31,56	95
■ Spiše s optimismem	57,81	174
■ Spiše s pesimismem	10,30	31
■ Rozhodně s pesimismem	0,33	1
Total	(100,00)	301

PA ČR v Praze - ČR

Node 1		
Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	22,52	34
■ Spiše s optimismem	62,91	95
■ Spiše s pesimismem	13,91	21
■ Rozhodně s pesimismem	0,66	1
Total	(50,17)	151

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	40,67	61
■ Spiše s optimismem	52,67	79
■ Spiše s pesimismem	6,67	10
■ Rozhodně s pesimismem	0,00	0
Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,0002, Chi-square=14,0939, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,047 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,001; 0,092).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,047 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,001; 0,092) - malý věcně významný efekt.

P08b – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o Českou / Slovenskou společnost?

Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti,
pokud jde o Českou společnost?

Node 0		
Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	3,33	10
■ Spiše s optimismem	60,33	181
■ Spiše s pesimismem	29,00	87
■ Rozhodně s pesimismem	7,33	22
Total	(100,00)	300

PA ČR v Praze - ČR

Node 1		
Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	2,00	3
■ Spiše s optimismem	53,33	80
■ Spiše s pesimismem	36,00	54
■ Rozhodně s pesimismem	8,67	13
Total	(50,00)	150

APZ v Bratislavě - SR

Node 2		
Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	4,67	7
■ Spiše s optimismem	67,33	101
■ Spiše s pesimismem	22,00	33
■ Rozhodně s pesimismem	6,00	9
Total	(50,00)	150

Adj. P-value=0,0044, Chi-square=8,1123, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,033 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,007; 0,073).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,033 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,073) – zanedbatelný věcně významný efekt.

P08c – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o Evropu?

Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti,
pokud jde o Evropu?

Node 0			Node 1			Node 2		
Category	%	n	Category	%	n	Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	5,65	17	■ Rozhodně s optimismem	3,97	6	■ Rozhodně s optimismem	7,33	11
■ Spíše s optimismem	49,50	149	■ Spíše s optimismem	41,72	63	■ Spíše s optimismem	57,33	86
■ Spíše s pesimismem	40,53	122	■ Spíše s pesimismem	49,67	75	■ Spíše s pesimismem	31,33	47
■ Rozhodně s pesimismem	4,32	13	■ Rozhodně s pesimismem	4,64	7	■ Rozhodně s pesimismem	4,00	6
Total	(100,00)	301	Total	(50,17)	151	Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,0026, Chi-square=9,0437, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,038 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,005; 0,081).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,038 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,081) – zanedbatelný věcně významný efekt.

P08d – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o lidstvo?

Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti,
pokud jde o lidstvo?

Node 0			Node 1			Node 2		
Category	%	n	Category	%	n	Category	%	n
■ Rozhodně s optimismem	2,99	9	■ Rozhodně s optimismem	1,99	3	■ Rozhodně s optimismem	4,00	6
■ Spíše s optimismem	31,56	95	■ Spíše s optimismem	22,52	34	■ Spíše s optimismem	40,67	61
■ Spíše s pesimismem	48,50	146	■ Spíše s pesimismem	56,95	86	■ Spíše s pesimismem	40,00	60
■ Rozhodně s pesimismem	16,94	51	■ Rozhodně s pesimismem	18,54	28	■ Rozhodně s pesimismem	15,33	23
Total	(100,00)	301	Total	(50,17)	151	Total	(49,83)	150

Adj. P-value=0,0031, Chi-square=8,7313, df=1

Hodnota koeficientu β je 0,046 s 95 % intervalem spolehlivosti (-0,001; 0,093).

Goodman-Kruskalovo tau (C/R) je 0,046 s 95 % intervalem spolehlivosti (0,000; 0,093) – zanedbatelný věcně významný efekt.

Závěry k ověřovanému výzkumnému předpokladu

Z uvedených klasifikačních stromů, tabulek a hodnot koeficientů je zřejmé, že výzkumný předpoklad lze při přísnějším přístupu zamítnout (existuje věcně významný vliv) u následujících proměnných:

P01 – Zajímáte se o mezinárodní dění?

P02a – Odkud obvykle čerpáte informace? – z běžně dostupných medií (tisk, televize)

P03 – Sledujete aktuální situaci ve východní Evropě v kontextu války Ruské federace proti Ukrajině?

P04a – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? – Prezident Ruské federace Vladimir Putin.

P04c – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? – Ukrajina jako taková.

P04d – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? – Prezident Joe Biden a americká vláda.

P04e – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? – Západ v čele s USA (členské státy NATO a jejich spojenci – Austrálie, Japonsko atd.)

P07 – Domníváte se, že ze současné krize ve východní Evropě může profitovat jiná dosud přímo neangažovaná velmoc, jako je Čínská lidová republika?

P08a – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o Vás a Vaše blízké?

V následujících případech lze na základě dosažených výsledků výzkumný předpoklad nezamítnout (není věcně významný vliv)

P02b – Odkud obvykle čerpáte informace? – ze sociálních sítí (Twitter, Facebook, Instagram atd.)

P02c – Odkud obvykle čerpáte informace? – z jiných zdrojů.

P04b – Kdo je podle vás za tuto válku odpovědný? – Ruská federace jako taková.

P05 – Má válka Ruské federace proti Ukrajině nějaké diplomatické řešení?

P06 – Může aktuální válka Ruské federace proti Ukrajině přerůst v globální válečný konflikt?

P08b – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o Českou společnost?

P08c – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o Evropu?

P08d – Jakým způsobem pohlížíte do budoucnosti, pokud jde o lidstvo?

Závěry

1. Empirický výzkum obecně potvrdil velmi vysoký zájem studentů obou univerzit o mezinárodní události. Tato skutečnost je z části ovlivněna i kontextem aktuální ruské války proti Ukrajině. Celkově tuto tendenci projevilo 89 % všech respondentů. Lze však zaznamenat poněkud vyšší zájem o mezinárodní dění u českých studentů (89 %) oproti zájmu slovenských studentů (75 %). Tento nevelký rozdíl lze ale pravděpodobně vysvětlit i poněkud odlišnou skladbou respondentů v ČR, kde se průzkumu účastnil mix prezenčních studentů (často civilních) a distančních studentů (často zaměstnanců bezpečnostních složek), naproti SR, kde se výzkumu zúčastnili výhradně kadeti připravující se na práci ve slovenských policejních sborech.
2. Překvapivým výsledkem byla **skladba zdrojů**, odkud studenti z ČR a SR čerpají informace o mezinárodních událostech. Zcela proti mezinárodnímu trendu přiznalo v obou zemích jako zdroj informací tisk a TV (celkově 72 %), což je ve srovnatelných věkových skupinách západního světa nesrovnatelně vyšší počet (v zahraničí jen cca 30 %). Avšak v souladu s mezinárodními trendy srovnatelně vysoký počet oslovených českých a slovenských studentů (76 %) označil také sociální sítě jako zdroj informací o mezinárodní situaci. Tento zdánlivý rozpor lze ve výsledku hodnotit spíše pozitivně, neboť dokazuje, že si čeští i slovenští

studenti ověřují různé informace z širšího spektra zdrojů, než je tomu obvyklé na Západě.

3. **Sledovanost ruské války proti Ukrajině** vykazuje rovněž velmi vysokou hodnotu (celkově 85 %), i když je zde evidentní celkem překvapivý rozdíl na české (94 %) a slovenské (74 %) straně. Bylo by spíše logické očekávat, že zájem na Slovensku, i s ohledem na geografickou polohu obou zemí, zde bude vyšší. Aktuální vnitropolitická situace obou zemí je však částečně rozdílná i s ohledem na to, kdo zde formuluje hlavní mediální narativ a kdo má svým způsobem větší vliv na tvorbu veřejného mínění. Pokud je to v ČR spíše vláda s jednoznačně prozápadním a protiruským postojem, potom ve SR se této role ujímá často spíše opozice, která mnohdy nabízí i poněkud jiné perspektivy. Tyto trendy jsou patrné i ve srovnání dalších částí výzkumu, kdy **Putina** jako hlavního strůjce války na Ukrajině označilo 91 % českých studentů a „jen“ 82 % slovenských; amerického **prezidenta Bidena** 9 % českých a 27 % slovenských studentů; **Západ v čele s NATO** 9 % českých a 20 % slovenských respondentů atd. S ohledem na zjištěné hodnoty lze konstatovat, že slovenští respondenti na rozdíl od českých vyjadřují poněkud menší sympatie k Západu a naopak vyšší sympatie k Rusku, i když celková hodnota zjištěných výsledků většinou souzní s euroatlantickou orientací a politikou v obou zemích. Tento závěr zjištěný v prostředí studentů dvou národních policejních akademií v podstatě kopíruje poměr zjištěný i jinými zdroji (např. veřejnými anketami), přičemž rozdíl ve vnímání tohoto stavu je v rámci celkové populace ještě výraznější.¹
4. Výzkum rovněž potvrdil velké obavy všech respondentů z nebezpečí přerodu ruské války proti Ukrajině v **globální válečný konflikt** (86 %). Zde jednoznačně působí především stále eskalující hrozby Ruska v odhodlání použít jaderné zbraně nejen proti Ukrajině, ale i proti celému Západu. Jedná se o klasický způsob ruského zastrašování a tím snížené možnosti NATO zapojit se aktivněji do řešení krize. Je zde však i vyjádřena vysoká obava, že z aktuální situace nakonec vyjde jako posílená třetí strana, konkrétně **Čína** (77 %), která se sice prozatím aktivněji do řešení sporu nezapojila, ale do budoucna vykazuje velmi vysoký potenciál.
5. Navzdory řečenému vyjádřili respondenti z obou zemí nečekaně velmi optimistický názor (89 %) s ohledem na **budoucí osobní a společenský vývoj**. Větší optimismus je patrný u slovenských studentů (93 %), než u českých (85 %). Z hlediska budoucnosti Evropy a lidstva však byly překvapivě zaznamenány velmi pesimistické hodnoty (pozitivní budoucnost Evropy 55 % a lidstva pouze 34 %), což je poněkud nelogicky v rozporu s očekávanou osobní a společenskou prosperitou. Pesimistické hodnocení budoucnosti Evropy a světa má zřejmě na rozdíl od osobního vývoje spíše dlouhodobější charakter.
6. Pokud jsme stanovili jako výchozí **výzkumný předpoklad**, že nebude zjištěn akceptovatelný věcně významný rozdíl na úrovni blíže ke střednímu efektu (koeficient β a $\tau \geq 0,04$) lze konstatovat, že je nutné tento předpoklad zamítnout u devíti kladených otázek, a naopak nezamítnout u osmi položených otázek z celkového počtu sedmnácti kladených dotazů. Věcně významný vliv byl zjištěný

¹ JANKO, Michal, Nejsme jako Slováci. Vítězství ve válce přeje Rusku jen 16 procent čtenářů, veřejná anketa, dostupné z <https://www.denik.cz/cesi-v-cislech/rusko-ukrajina-putin-valka-nazory-anketa-vitezstvi-vinik-ano-spd-20221012.html>

především v oblasti celkového zájmu respondentů o mezinárodní dění, zdrojů informací z tisku a TV, konkrétní odpovědnosti za válečný konflikt na Ukrajině (kromě odpovědnosti Ruska), vlivu Číny nebo pohledu na osobní a společenskou budoucnost. Naopak výzkumný předpoklad nebyl zamítnut, tj. nebyl nalezen věcně významný vliv u dotazů z oblasti jiných zdrojů informací, odpovědnosti Ruska za válečný konflikt na Ukrajině, hrozby přerodu konfliktu na Ukrajině v globální konflikt a budoucnosti Evropy a světa. I když je celková tendence obou dotazovaných skupin většinově shodná, lze upozornit i na některé výše komentované názorové rozdíly mezi českými a slovenskými respondenty.

Literatura

- BLAHUŠ, Petr. Statistická významnost proti vědecké průkaznosti výsledků výzkumu. *Česká kinantropologie*. 2000, Vol. 4, No. 2, s. 53-72.
- COHEN, Jacob. *Statistical Power Analysis for the Behavioral Sciences*. 2. vyd. Oxford: Routledge, 1988. ISBN 978-0-8058-0283-2.
- DELOITTE studie (2021). Are younger generations moving away from traditional news sources? Digital Consumer Trends 2021
- De VAUS, David A. *Surveys in Social Research*. 5. vyd. Crows Nest: Allen & Unwin, 2002. 400 s. ISBN 1-86508-611-8.
- ELLIS, Paul D. *The Essential Guide to Effect Sizes: Statistical Power, Meta-Analysis, and the Interpretation of Research Results*. 1. vyd. New York: Cambridge University Press, 2010. ISBN 978-0521142465. 173 p.
- HENDL, Jan. *Přehled statistických metod. Analýza a metaanalýza dat. 1. aktuální vydání*. Praha: Portál, 2004. ISBN 978-80-262-0981-2.
- KIRK, E. Roger. *Statistics: An Introduction*. 5. vyd. Belmont: Thomson Higher, 2008. ISBN 978-0-534-56478-0.
- KIRK, Roger E. Practical significance: A concept whose time has come. *Educational and Psychological Measurement*. 1996, roč. 6, č. 5, s. 746-759. ISSN 0013-1644.
- ROMANO, J.; KROMREY, J. D.; CORAGGIO, J.; SKOWRONEK, J. Appropriate statistics for ordinal level data: Should we really be using t-test and cohen's d for evaluating group differences on the NSSE and other surveys? In: *Annual meeting of the Florida Association of Institutional Research*. 2006.
- ŘEHÁK, Jan a Blanka ŘEHÁKOVÁ. *Analýza kategorizovaných dat v sociologii*. 1. vyd. Praha: Academia, 1986. 397 s.
- SOUKUP, Petr. Věcná významnost výsledků a její možnosti měření. *Data a výzkum – SDA Info*. 2013, roč. 7, č. 2, s. 125-148. ISSN 1802-8152.
- STEM (2022), RUSKÁ AGRESE PROTI UKRAJINĚ. ANALÝZA NÁLAD ČESKÉ VEŘEJNOSTI. Analytická zpráva pro veřejnost z výzkumu STEM Trendy, 23 s., 3/2022.
- VARGHA, András and Harold D. DELANEY. A Critique and Improvement of the CL Common Language Effect Size Statistics of McGraw and Wong. 2000. *Journal of Educational and Behavioral Statistics*. 25(2), p. 101–132.

VOGT, Paul W.; VOGT Elaine R.; GARDNER, Dianne C.; HAEFFELE LYNNE M. *Selecting the Right Analyses for Your Data*. New York: The Guilford Press, 2014, p. 292. ISBN 78-1-4625-1602-5.

RESUMÉ

Článek obsahuje přístup k empirickému výzkumu a rozebírá jeho výsledky u výběrového souboru vysokoškolských studentů bezpečnostního zaměření PA ČR v Praze a APZ v Bratislavě, zaměřeného na zjišťování jejich názorů na vybrané problémy mezinárodně politické situace (především na válku Ruska proti Ukrajině) a na jejich pohled do budoucnosti. Výběrový soubor tvořilo 301 vysokoškolských studentů. Empirický výzkum mimo jiné exaktně ověřoval vytýčený výzkumný předpoklad o nulovém věcně významném vlivu dvou skupin vysokoškolských studentů na jejich odpovědi v rámci dotazníkového šetření. K posouzení věcně významných efektů byly využity dva asymetrické koeficienty asociace – koeficient β a Goodman-Kruskalovo tau. Stať rozebírá dosažené výsledky a pokouší se interpretovat zjištěné věcně významné efekty.

Klíčová slova: asymetrický koeficient nominální asociace – Goodman-Kruskalovo tau, asymetrický koeficient ordinální asociace koeficient β , věcně významná asociace – věcně významný efekt, empirický výzkum, Policejní akademie ČR v Praze, Policajná akadémia Policajného zboru v Bratislave, Rusko, Ukrajina, válka.

SUMMARY

PAĎOUREK, Jan; DUBSKÝ, Josef; KOVAŘIK, Zdeněk; MLÝNEK, Jaromír: RESEARCH ON THE OPINIONS OF STUDENTS OF POLICE ACADEMIES IN PRAGUE AND BRATISLAVA ON THE RUSSIAN-UKRAINIAN CONFLICT AND RELATED ISSUES

The article contains an approach to empirical research and analyzes its results in a sample of university students of security specialization Police Academy of the Czech Republic in Prague and Academy of Police Force in Bratislava, focused on finding out their views on selected issues of international political situation (especially Russia's war against Ukraine) and their views to the future. The sample consisted of 301 university students. Empirical research, among other things, precisely verified the set research assumption about zero materially significant influence of two groups of university students on their answers in the questionnaire survey. Two asymmetric association coefficients – the β coefficient and the Goodman-Kruskalov tau – were used to assess materially significant effects. The article analyzes the achieved results and tries to interpret the identified materially significant effects.

Keywords: asymmetric coefficient of nominal association – Goodman-Kruskalov tau, asymmetric coefficient of ordinal association coefficient β , materially significant association – materially significant effect, empirical research, Police Academy of the Czech Republic in Prague, Police Academy of the Police Force in Bratislava, Russia, Ukraine, war.

